

[REDACTED]

MR NEMZETBIZTONSÁGI HIVATAL
[REDACTED] IGAZGATÓSÁG
[REDACTED] Alosztály

Tárgy: Az 1956. október
23-i nemzeti ün-
nep eseményeiről

É R T É K E L Ő   J E L E N T É S

Budapest, 1992. október 28.

Jelentem, hogy az NbH [REDACTED] Igazgatósága az 1956-os forradalom és szabadságharc, valamint a Köztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából rendezett állami ünnepségsorozat programjainak biztosítását - a jóváhagyott intézkedési tervnek megfelelően - végrehajtotta.

A rendezvénysorozatot megelőzően az [REDACTED] Igazgatóság vezetői szintén több olyan - a központi rendezvénnel összefüggő információ áramlás meggyorsítását biztosító - intézkedést hozott, amelyek az október 23-al összefüggő előkészületek, események időbeni megismerését eredményezték.

A megyei NbH kirendeltségek [REDACTED] szakterületei fokozták a legális nyílt forrásból származó információk grűjtését, illetve jelentősen növekedett a [REDACTED] származó - központi-ünnepségek megzavarására utaló - jelzések száma is.

szakirányítás keretében, elsősorban szélsőjobboldali skinhead tevékenység ellenőrzésére nyitott [redacted] folyamatos tájékoztatást kértünk az ügyfeldolgozásba bevonott megyei NBH kirendeltségektől. Ezekben a területeken a [redacted] történő sűrített találkozók lebonyolítására intézkedtünk.

Az [redacted] Igazgatóság a központi ünnepséget megelőző időszakban erősítette, illetve folyamatos kapcsolatot tartott az ORFK (Bűnmegelőzési Osztály) és a BRFK (Család- és Ifjúságvédelmi Osztály) szerveivel az információáramlás gyorsítása érdekében.

A szakirányításunkkal folytatott [redacted] során titkosszolgálati és engedélyhez kötött különleges titkosszolgálati eszközök célirányos alkalmazásával konkrét személyek ellenőrzésének megszervezését javasoltuk, akiknek tevékenysége operatív ismereteink alapján a központi ünnepsősorozat megzavarására irányult.

Az [redacted] Igazgatóság látókörébe került egri skinhead csoportosulás ellenőrzése alapján valószínűsíteni lehetett, hogy a helyi skinheadek Budapestre kívánnak utazni az október 23-i rendezvények megzavarására. A csoport vezetőjének tevékenységében jelentős aktivitást érzékelünk, amely az utazás előkészítésében és megszervezésében realizálódott.

Az országos szinten egyeztetett és végrehajtott koordináció eredményeként olyan információk birtokába jutottunk, amelyek szélsőjobboldali neonáci beállítottságú skinhead fiatalok október 23-i Budapestre szervezett akcióik előkészületét dokumentálták.

származó adatok szerint (1992. október 08.) 1992. szeptember 27-én ismeretlen forrásból Pécszet nagymennyiségű robbanóanyaghoz jutott, melyet nevezettnek gépkocsija csomagtartójában megmutatott.

Rendeltetését illetően elmondta, hogy október 23-án a Szabadság téri szovjet hősi emlékmű felrobbantását tervezik, amennyiben ez az akciójuk nem sikerül, úgy más célpontot keresnek. Az ügyben az NbH Igazgatóság bevezetését kezdeményezte.

1992. október 13-án forrásból értesültünk, hogy budapesti skinheadek az 56-os forradalom és szabadságharc fővárosi rendezvényeinek megzavarására készülnek. az akcióban - becslésük szerint - mintegy 1000 fő részvételére számítanak, közöttük osztrák skinheadekére, akik valószínűleg Bécsből érkezének. Az partnerszolgálat részére soron kívül hírigényt foglaltunk meg a tervezett demonstrációra érkező osztrák újfasisztákkal kapcsolatban. A ilyen-éltékészületre utaló információi tárgyidőszakban nem keletkeztek.

Az vezetésének ellenőrzése során olyan adatok birtokába jutottunk, amely szerint a skinhead fiatalokat tömörítő szervezet önálló megemlékezést kíván tartani az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából (kispesti temetőben kopjafa avatás).

forrásból származó adataink szerint a ren-

dezvények megzavarását szervező személyek célja a kormány 21. megfélemlítése a köznyugalom megzavarása volt, amelyet a közelmúltban Rostockban és más német városokban lezajlott újfasiszta cselekményekhez hasonló módon a "Fehér Magyarorszáért" kívántak végrehajtani.

Ugyancsak megbízható forrásból származó adataink szerint a Budapest, II. kerületi skinhead csoportok 1992. október 23-án atrocitásokat terveztek a Pasaréti tér környékén. Céljaik között szerepelt a környékbeli színesbőrűekkel verekedést kezdeményezni, másrészt a környéken élő [redacted] közösséget kívánták megtámadni, ezzel is "megbüntetni" az idegen vallást felvevő embereket.

1992. október 22-én tudomásunkra jutott, hogy az NBH [redacted] Megyei Kirendeltsége által ellenőrzött [redacted] elnevezésű skinhead csoportosulás vezetője, [redacted] gn. [redacted] Budapesten tartózkodik az [redacted] szervezet központjában (Budapest, [redacted]) azzal a céllal, hogy a fővárosi bőrféjű csoportokkal összefogva az ünnepségsorozatot megzavarják; [redacted]

1992. október 22-én a BRFK-től kapott [redacted] információk szerint budapesti skinheadek az Egyesült Államokból, a Német Nemzeti Szocialis Munkáspárt Újjáépítési Szervezetétől (NSDAP/AO) származó német nyelvű újfasiszta röpcédulák terjesztésével kívánták megzavarni a másnapi rendezvényeket, illetőleg a Kossuth téren megtartandó ünnepségen akartak újfasiszta demonstrációt tartani.

A BRFK illetékeseivel történt egyeztetést követően rendőrség halaszthatatlan nyomozati cselekményként házkutatást tartott

az újfasiszta röpcédulák terjesztése előkészületével gyanúsítható [redacted] budapesti lakos lakásán. A házkutatás során nagy mennyiségű fasiszta röpcédulát és az október 23-i Kossuth téri rendezvényre tervezett skinhead akció transzparenseit találták meg. Lefoglalásra került több gyakorló kézigránát, légpisztoly, ködgyertya, valamint a [redacted] [redacted] elnevezésű szervezet tagtoborzó röplapja. [redacted] elszámoltatása során magát meggyőződéses nemzeti szocialistának és egyben az említett szervezet tagjának vallotta. Megerősítette, hogy a lefoglalt tárgyakat és nyomtatványokat az október 23-i rendezvényen kívánták felhasználni.

Tekintettel nemzeti ünnepünk jelentőségére, valamint ennek megzavarására utaló több oldalú ellenőrzött adatainkra október 23-án 06 órától az NBH központi és megyei [redacted] [redacted] szerveivel ügyeleti rendszert létesítettünk, illetve az BRFK budapesti rendezvényeket biztosító operatív törzsel vel állandó kapcsolatot tartottunk.

Az operatív és rendőri biztosítás során az alábbi információink keletkeztek:

1992. október 23-án 10.00 órakor az NBH [redacted] megyei Kirendeltsége az [redacted] jelzése alapján jelentette, hogy a régióból mintegy 80 fő skinhead fiatal vasúton Budapestre utazik. Ezzel egyidőben az NBH [redacted] [redacted] megyei Kirendeltsége jelezte, hogy a Miskolc-Szolnok-Budapest vasúti járaton 30-40 fiatal a főváros felé tart. A skinhead fiatalok budapesti uti céljáról soron kívül értesítettük a BRFK-n működő operatív törzset, egyben jeleztük mely pályaudvarokra, s mikor várható érkezésük.

A rendőri szervek tájékoztatója szerint a déli órákban a Keleti pályaudvaron nemzeti zászlókkal budapesti skinhead fiatalok jelentek meg vidéki társaikat várva, akik közül néhányat a pályaudvar rendőrsére előállítottak. A vidéki skinheadek Budapestre érkezésüket követően tüntetésbe kezdtek előállított társaik szabadon bocsátása érdekében. Utólag rekonstruáltuk a helyszínen megjelent fogadók között [REDACTED]

[REDACTED] az [REDACTED] vezetőjét is. A helyszínen intézkedő rendőrök látva, hogy a mintegy 150-200 fős skinhead fiatalokból álló tömeg hangulata lecsendesült az előállított személyeket szabadon engedte.

Ezt követően rendőri és operatív ellenőrzés alapján tájékoztunk a skinhead csoport budapesti mozgásáról, mely a következőkben összegezhető. A Keleti pályaudvarról a Kerepesi temetőbe vonultak békésen, ahol az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatai sírhelyénél megemlékezést tartottak, majd a Budapest, XIV. [REDACTED] utcában lévő [REDACTED]

székházához mentek. Itt a skinhead fiatalok részére a székházból teát hoztak. Ezután a csoport tagjai különböző közlekedési eszközökkel a Parlamenthez utaztak a 17.00 órakor kezdődő ünnepségre. A Kossuth téren összegyűlt mintegy 4000 fős tömegben egymástól elkülönülve két skinhead csoport megjelenését regisztráltuk, emellett észleltük az [REDACTED] elnevezésű szervezet vezetőjének, illetőleg néhány tagjának jelenlétét is. Amikor az ünnepi megemlékezésen Dr. Göncz Árpád köztársasági elnök úr beszédére sor került volna a tömegből a köztársasági elnököt becsmérlő jelszavakat kiabáltak, mellyel megakadályozták az ünnepi beszéd elmondását. A közbe kiabálások legerőteljesebben a téren két helyen elhelyezkedő skinhead csoportok irányából hallatszottak, azonban olyan tevékenységet nem észleltünk, mely arra utalt volna, hogy valaki(k) az ott tartózkodó skinheadeket a provokációra bujtogatta volna.

██████████ származó nem ellenőrzött információk szerint a Kossuth téri rendezvényen megjelent 4 ██████ országgyűlési képviselő - ██████, ██████, ██████ ██████ és egy nem azonosított személy - üdvözölte a téren álló skinheadeket, ami korábbi ismeretségre utalt. Ugyanitt észleltük a ██████ egy vezető tisztségviselőjének jelenlétét is, akit mint jobboldali szélsőséges személyként ismerünk.

A rendezvény befejezését követően a 4000 fős tömegből mintegy 500 fős csoport kiválva a Szabadság terre, a Magyar Televízió székháza elé vonult. A csoport tagjai elsősorban skinheadek voltak és a székház előtt demonstráltak a média elnökök leváltását követelve. A helyszínen jelentős rendőri erőket vontak össze, melynek eredményeképp atrocitás nem történt. Az itt összegyűlt tömeg látszólag békésen feloszlott és ismeretlen irányba távozott a térről.

Kb. 18.45 órakor a BRFK jelentése szerint a Ferenciek térérről az Astoria irányában ca. 200 fős skinhead fiatalokból álló tömeg vonult jellegzetes skinhead öltözékben - bomber dzseki, kapucnis póló, baseball sapka, katonai bakancs -, s arcukat kendővel takarták el. A tömeg élén haladók feltartott jobb kézzel "Siég heil!" kiáltásokkal meneteltek. A helyszínre érkező rendőröket meglátva a tömeg kétharmada elmenekült, az ott maradt személyek közül két személyt előállítottak, mert tartani lehetett attól, hogy társaikat további atrocitásokra buzdítják. A randálistázó csoportban észlelték ██████ jelenlétét is, aki a rendőröket látva próbálta lecsendesíteni a skinheadeket.

Az NBH ██████ és ██████ negyrei Kirendeltségei jelentése szerint a fővárosból jóval kisebb számú skinhead

fiatal érkezett vissza, mint amennyi az indulók létszáma volt. Így feltételezhető, hogy többen Budapesten maradtak. Tekintettel arra, hogy az Astoriánál történt rendőri intézkedést követően a zavargásban résztvevő skinhead csoport feloszlott, további tevékenységükről nem rendelkezünk információkkal.

Előzetes és utólag rekonstruált adatok alapján megállapítható, hogy a Kossuth téren lezajlott elsődlegesen a skinhead fiatalok által elkövetett provokáció motívumában továbbra sem mutatható ki egyértelműen a szándékosság. Bizonyosságot nyert, hogy az 1956-os forradalom és szabadságharc budapesti megemlékezéseiben megjelent fővárosi és vidéki skinhead fiatalok tevékenységét az [REDACTED]

[REDACTED] és az [REDACTED] elnevezésű szervezet koordinálta. Figyelemre méltónak tartjuk, hogy 1992. október 23-án és az azt megelőző napokban az [REDACTED]

[REDACTED] tagjai Budapesten a köztársasági elnök személyét becsmérítő röpcédulákat terjesztettek, mellyel felheccelték a Kossuth térre érkező skinheadeket is, aminek egyenes következménye lett a provokáció megtörténte. A demonstráción megjelent skinhead fiatalok ruházatán fasiszta jelképek voltak megfigyelhetők. Említésre méltó az is, hogy a "média háború" okán megtartott korábbi budapesti demonstrációkon a köztársasági elnök személyével hasonló hangnemben foglalkoztak a tüntetők, akik jelentős része azonos volt a Kossuth téren megjelentekével.

A provokációt elkövető személyek, mint a jelentésből kitűnik bizonyos mértékben élvezték legitim politikai érők, tényezők támogatását is, ami akciójuk elkövetésében bátoríthatta őket. Azonban ez egyértelműen a titkosszolgálat számára nem bizonyítható, mert nem tevékenységi szférájába tartozik.

származó, nem ellenőrzött adataink szerint a provokációt követő napokban az [redacted] [redacted] vezetője kereste a kapcsolatot felelős politikai tényezőkkel és az eseményeket úgy próbálta beállítani, hogy azt "Fideszes" és "MSZP-s" "káder gyerekek" követték el.

A bekövetkezett provokáció lehetőségét a Nemzetbiztonsági Hivatal október 23-át megelőzően az illetékes kormányzati szerveknek és az ORFK-nak folyamatosan jelezte, valamint a jelzett napon erről időben tájékoztatta.

[redacted] őrnagy
alosztályvezető

[redacted] őrnagy
alosztályvezető

Készült: 2 pld.

Kapja: 1 pld. Felterjesztve

1 pld. Anyaga

Készítette: SZJ/KT

Nytsz.: 2221-5-...../1992.

AH/53266-2/2014.-1. k. fu.

[Redacted text block]

INTÉLÉS, BREDTIVEL
EOTYKO SIOVES

Dátum: 2014. 05. 09.

Aláírás: [Redacted]

